

Porovnání

Žáci hledají shody a rozdíly mezi dvěma nebo více lidmi či věcmi.

Vysuzování

Žáci hledají v textu vodítka a čerpají z vlastní zkušenosti, aby porozuměli myšlenkám, které nejsou v textu uvedeny přímo.

**DEN
1**

Připomeňte žákům dovednost *porovnání*. Řekněte: **Pokud porovnáваме dva či více lidí nebo věcí, hledáme, v čem jsou si podobní a v čem se liší.** Vyberte si dvě věci ve třídě a vyzvěte dobrovolníky, aby hlásili podobnosti a rozdíly věcí. Sdělte žákům, že budou číst o králících a zajících. Přečtěte nahlas zadání nahoře na stránce. Žáci si přečtou text a plní úkol 1. Společně zkontrolujte odpovědi. Připomeňte žákům strategii *kladení otázek* (týden 5). Řekněte: **Pokud si klademe nad textem otázky, můžeme si zkontrolovat, zda jsme všemu rozuměli.** Úkol 2 plní žáci ve dvojicích nebo společně.

**DEN
2**

Připomeňte žákům dovednost *porovnání*. Nakreslete na tabuli Vennův diagram a řekněte: **Použití Vennova diagramu je dobrý způsob, jak porovnat dvě věci.** Sdělte žákům, že budou číst o mravencích a včelách. Nadepište jeden kruh Vennova diagramu *mravenci* a druhý *včely*. Pak připomeňte žákům strategii *sledování porozumění* (týden 6). Žáci si opíší Vennův diagram. Řekněte: **Při čtení doplňte do Vennova diagramu alespoň jednu věc, v čem se mravenci a včely podobají, a jednu věc, v čem se liší.** Pokud je to nutné, ukažte žákům, jak diagram vyplňovat. Přečtěte nahlas zadání nahoře na stránce. Žáci si přečtou text a plní úkol 1. Společně zkontrolujte odpovědi. U úkolu 2 vyzvěte dobrovolníky, aby nabídli údaje do Vennova diagramu na tabuli.

**DEN
3**

Připomeňte žákům dovednost *vysuzování*. Řekněte: **Když vysuzujeme, využíváme vodítka z textu a naší vlastní zkušenost, abychom odhalili informace, které nejsou v textu řečeny.** Sdělte žákům, že budou číst o slepýšovi, a přečtěte nahlas název textu. Připomeňte žákům strategii *kladení otázek*. Řekněte: **Pokud si klademe otázky před čtením, stanovujeme si účel čtení.** Žáci udělají nejprve úkol 2. Uvedte: **Při čtení hledejte odpověď na svoji otázku.** Pak přečtěte nahlas zadání nahoře na stránce. Žáci si přečtou text a plní úkol 1. Společně zkontrolujte odpovědi. Vyzvěte dobrovolníky, aby sdíleli svoje otázky v úkolu 2 a nalezené odpovědi. Žáky, kteří na svou otázku nenalezli odpověď v textu, povzbudte, aby odpověď hledali v jiném zdroji.

**DEN
4**

Připomeňte žákům dovednost *vysuzování*. Řekněte: **Autoři příběhů častokrát některé informace vynechají, takže čtenář musí vysuzovat, aby pochopil, o čem příběh je. Díky tomu se čtenář dostane hlouběji do textu.** Sdělte žákům, že budou číst o dívce v sousedství. Připomeňte žákům strategii *sledování porozumění*. Řekněte: **Mnohdy je dobré si přečíst text znovu, abychom se ujistili, že mu rozumíme.** Přečtěte nahlas zadání nahoře na stránce. Žáci si přečtou text a plní úkol 1. Společně zkontrolujte odpovědi. Úkol 2 dělají žáci ve dvojicích nebo společně.

**DEN
5**

Řekněte žákům, že si procvičí jak dovednost *porovnání*, tak i *vysuzování*, a že budou číst o obrovských stromech. Pak připomeňte žákům strategii *kladení otázek*. Přečtěte nahlas zadání nahoře na stránce. Žáci si přečtou text a udělají úkol 1. Společně zkontrolujte odpovědi. Úkol 2 plní žáci ve dvojicích nebo společně.

PŘEČTI SI TEXT

Přemýšlej, na co by ses rád zeptal/a.

Co to hopká po pěšině?

Zajíc a králík vypadají podobně. Oba jsou chlupatí a mají dlouhé uši a krátké chlupaté ocasy. Mají silné zadní nohy, které jsou delší než přední a umožňují jim skákat a hopkat. Dlouhé přední zuby jsou typické pro oba, zajíce i králíka. Tyto zuby jsou ideální na okusování větviček a kůry a nikdy nepřestávají růst. Zajíci a králíci potřebují opravdu hodně kousat, aby jim přední zuby nepřerostly.

Je obtížné od sebe zajíce a králíka odlišit, pokud nejsou zrovna vedle sebe. Zajíc má větší tělo a také uši. I nohy má delší. Pokud by běželi závod, zajíc by vyhrál. Jestli jednoho z nich máte doma jako mazlíčka, je to králík. Králíci se dají ochočit.

Nejlepší chvíle k rozeznání zajíce od králíka je těsně po narození. Novorození zajíci mají srst a zuby. Mají otevřené oči. Dovedou běhat brzy po tom, co se narodí. Novorození králíci nemají ani srst, ani zuby. Jsou slepí a hluchí. Zajíci i králíci mívají hodně mláďat.

ÚKOL 1

Přečti si zadání. Zakroužkuj správnou odpověď.

1. Zajíc i králík _____.

- Ⓐ se narodí se srstí
- Ⓑ má silné zadní nohy
- Ⓒ může být domácí mazlíček
- Ⓓ je stejně velký

2. Čím se zajíc liší od králíka?

- Ⓐ Zajecí uši jsou kratší než králíci.
- Ⓑ Zajíc je rychlejší než králík.
- Ⓒ Zajíc má kratší nohy než králík.
- Ⓓ Zajíc je menší než králík.

3. Na rozdíl od zajíce _____.

- Ⓐ má králík chlupatý ocásek
- Ⓑ má králík velké přední zuby
- Ⓒ se dá králík ochočit
- Ⓓ dokáže králík vyskočit do vzduchu

4. Co je podle textu pravda?

- Ⓐ Je snadné rozeznat králíka od zajíce.
- Ⓑ Obchody se zvířátky prodávají zajíce, ale ne králíky.
- Ⓒ Novorození králíci vypadají jako dospělí králíci.
- Ⓓ Malí králíci jsou bezmocnější než zajíci.

ÚKOL 2

Polož spolužákovi/spolužačce svou otázku k textu.

PŘEČTI SI TEXT

Přemýšlej o informacích obsažených v každém odstavci.

Pracovitý hmyz

Včely a mravence můžeme rozeznat snadno. Včely při létání bzučí. Mravenci pochodují po zemi beze zvuku. Včely žijí v úlech, mravenci pod zemí. Včely a mravenci si však jsou podobnější, než se zdá. Žijí ve společenstvech zvaných kolonie.

Včely i mravenci si staví své domovy. Včely vyrábějí vosk na stavbu šestihranných komůrek, které tvoří pláštěv. Mravenci vyhrabávají propojené chodbičky, které mají mnoho komůrek. Každá včelí i mravenčí komůrka má svůj účel. V některých je uložena potrava, v jiných se líhnou vajíčka.

Každá včela i každý mravenec plní v kolonii svůj úkol. Někteří střeží domov, jiní uklízejí, další se starají o miminka. Včely a mravenci, kteří najdou potravu, komunikují s ostatními. Včely se kroutí a tancují, aby ostatním ukázaly, kde najdou květiny. Mravenci zanechávají pachovou stopu, která označuje správnou cestu. Ostatní mravenci stopu sledují a pomáhají odnést potravu do kolonie.

ÚKOL 1 Přečti si zadání. Zakroužkuj správnou odpověď.

1. V čem se včely liší od mravenců?

- Ⓐ Včely žijí v koloniích, ale mravenci ne.
- Ⓑ Včely mají různé úkoly, ale mravenci ne.
- Ⓒ Včely spolu mluví tancem, ale mravenci ne.
- Ⓓ Včely kladou vajíčka, ale mravenci ne.

2. Co mají mravenci a včely společného?

- Ⓐ Žijí pod zemí.
- Ⓑ Mají křídla k létání.
- Ⓒ Budují si své domovy.
- Ⓓ Vydávají zvuky.

3. V čem se mravenci liší od včel?

- Ⓐ Mravenci žijí ve společenstvech, ale včely ne.
- Ⓑ Mravenci nechávají stopy, aby našli potravu, ale včely ne.
- Ⓒ Mravenci si dělají zásoby jídla, ale včely ne.
- Ⓓ Mravenčí kolonie mají místo na uskladnění jídla, ale včelí kolonie ne.

4. V čem se včely a mravenci podobají?

- Ⓐ Ukazují si, kde mohou najít potravu.
- Ⓑ Tancují a kroutí se.
- Ⓒ Nechávají pachové stopy.
- Ⓓ Bzučí.

ÚKOL 2 Pověz spolužákovi/spolužačce dvě věci, v kterých se včely a mravenci podobají, a dvě, v kterých se liší.

PŘEČTI SI TEXT

Zapamatuj si při čtení co nejvíc fakt o slepýši.

Nejsem slepý had!

Slepýš křehký vypadá jako malý had. Slepýš je však spíše beznohá ještěrka. To dokazují jeho víčka, kterými dokáže zamrkat, i ocásek, který může v nebezpečí odhodit stejně jako jiné druhy ještěrek. Na rozdíl od hada není slepýš tak mrštný a ohebný.

Slepýš bývá asi 30 centimetrů dlouhý a živí se žížalami a slimáky. S hady má společné, že bývá často potravou jiných zvířat, nejčastěji ježků, kun, divokých prasat a lišek. Loví ho také ptáci.

Slepýš se nejčastěji vyskytuje na okrajích lesa, na loukách či v zahradách. Z úkrytu vylézá večer či po dešti. V zimě se ukrývá pod zemí stejně jako jiní plazi. Má korálkovitá černá očka a vcelku slušný zrak. Jeho jméno vzniklo omylem a už mu zůstalo.

ÚKOL 1

Přečti si zadání. Zakroužkuj správnou odpověď.

1. Co platí pro slepýše, ale hada ne?

- Ⓐ Je slepý.
- Ⓑ Je mrštný a ohebný.
- Ⓒ V nebezpečí odhazuje ocásek.
- Ⓓ Bývá potravou jiných zvířat.

2. Slepýše nejspíš najdeme _____.

- Ⓐ Ve vodě.
- Ⓑ Ve městě.
- Ⓒ Ve sněhu.
- Ⓓ Na louce.

3. V čem je slepýš podobný hadovi?

- Ⓐ Umí odhodit ocas.
- Ⓑ Dokáže zamrkat víčkem.
- Ⓒ Je mrštný a ohebný.
- Ⓓ V zimě se skrývá pod zemí.

4. Kdo by slepýše asi neulovil?

- Ⓐ Ještěrka.
- Ⓑ Liška.
- Ⓒ Čáp.
- Ⓓ Kuna.

ÚKOL 2

Řekni spolužákovi/spolužačce, co bys chtěl/a vědět o slepýších.

PŘEČTI SI TEXT

Hledej vodítka, která ti pomohou pochopit, co se děje.

Modrý dům

Táňa nebyla zvyklá mít sousedy. Žlutý dům vedle už byl prázdný měsíce. Barva se loupala a schody viklaly. Vítr a déšť udělaly na oknech špinavé pruhy. Jedno okno bylo popraskané jako pavučina. Když si Táňa jednou hrála s míčem, přeletěl jí přes plot a ztratil se v trávě.

Jednou ráno vzbudil Táňu pronikavý zvuk. Znělo to, jako kdyby vedle bzučel roj obřích včel. Táňa nakoukla přes plot a uviděla muže se sekačkou. Hodil jí míč. „Ten je tvůj?“ zeptal se. Táňa přikývla. Viděla, že žlutý dům už není prázdný ani tichý. Vlastně už brzy ani nebude žlutý. Řemeslníci s náradím spěchali dovnitř a ven. Malíři si nesli žebříky a plechovky světle modré barvy.

Asi o týden později zaparkoval před modrým domem velký nákladák. Dělníci vykládali krabice a nábytek. Jeden z nich nesl také chlapecké kolo.

ÚKOL 1 Přečti si zadání. Zakroužkuj správnou odpověď.

- Která z možností nejlépe vysvětluje, proč se Tánin míč ztratil?
  - V domě nikdo nebydlel.
  - Nebyla zvyklá mít sousedy.
  - Muž sebral její míč.
  - Vysoká tráva míč schovala.
- Která z možností bude nejspíš platit na konci textu?
  - Táňa se přestěhuje do modrého domu.
  - Táňa má nové sousedy.
  - Dům je na prodej.
  - Dům zůstane prázdný.
- Co myslíš? Jaký nákladák to stál před modrým domem?
  - Nákladák s nábytkem na prodej.
  - Nákladák s malíři.
  - Stěhovací vůz.
  - Nákladák s pískem.
- Kdo bude asi bydlet vedle Táni?
  - Osamělý muž.
  - Rodina s mnoha dětmi.
  - Dívka se svou rodinou.
  - Chlapec se svou rodinou.

ÚKOL 2 Shrň text pro spolužáka/spolužačku do čtyř nebo méně vět.

PŘEČTI SI TEXT Pokládej si otázky, které ti pomohou porozumět informacím.

Lesní obři

Sekvoje a sekvojovce jsou nejvyšší stromy na světě. Oba druhy stromů chrání velmi silná červenohnědá kůra. Oba mohou dosáhnout stáří přes dva tisíce let a vážit téměř půl milionu kilogramů.

Sekvoje a sekvojovce se vyskytují v Kalifornii. Sekvojovce rostou podél pobřeží, kde jsou mlhy. Stromy přijímají z mlhy vlhkost, která tak tvoří část jejich příjmu vody. Sekvoje rostou ve vnitrozemí, kde je vlhká půda.

Oba druhy stromů mají šišky. Šišky obsahují semena, z nichž vyrostou nové stromy. Ale sekvojovce mohou také vyrašit z kořenů nebo kulatých hrbolů dole na kmenech. Výhonky často rostou v kruhu kolem staršího stromu. Takovému kruhu stromů lidé říkají vílí kruh. Semínka sekvoje vypadají jako tenké plátky. Když veverka šišky okusují, semena vypadávají na zem. Aby vyrostla, musí semena přistát v dobré půdě, ne na listech.

ÚKOL 1 Přečti si zadání. Zakroužkuj správnou odpověď.

- Jaký je nejpravděpodobnější důvod, proč oheň neublíží sekvojovcům a sekvojím?
  - Tyto stromy jsou velmi vysoké.
  - Tyto stromy rostou v lese.
  - Tyto stromy jsou velmi staré.
  - Tyto stromy mají velmi silnou kůru.
- Proč můžeme vidět sekvojovce růst v kruhu?
  - Protože mají kulatá semena.
  - Protože rostou tam, kde je hodně mlhy.
  - Protože víly upustily semena právě takto.
  - Protože jejich výhonky mohou růst v kruhu.
- V čem se sekvoje liší od sekvojovců?
  - Semena sekvoje vypadají jako plátky.
  - Sekvoje rostou v Kalifornii.
  - Sekvoje mohou vážit půl milionu kilogramů.
  - Sekvoje potřebují mlhu, aby mohly růst.
- V čem jsou si sekvoje a sekvojovce podobné?
  - Rostou ve vnitrozemí.
  - Jsou závislé na veverkách, které pomáhají novým stromkům vyrůst.
  - Jsou to nejvyšší stromy na světě.
  - Snadno umírají.

ÚKOL 2 Vymysli a polož spolužákovi/spolužačce otázku o těchto dvou druzích stromů.